

RIIPPAKOIVU LUONNONMUISTOMERKKI

Tekninen lautakunta 29.04.2020 § 36

Joutsan kunnan Joutsan kylässä Anttila -nimisellä tilalla 172-402-14-3, sijaitsee Luonnonsuojelulain 26 §:n mukainen luonnonmuistomerkki, riippakoivu. Luonnonmuistomerkki on rauhoitettu Keski-Suomen lääninhallituksen toimesta 26.4.1982 nro Y-158. Tällä päätöksellä on rauhoitettu ko. riippakoivu juuristoineen.

Eltel Networks Oy Suur-Savon Sähkö Oy:n puolesta valtuutettuna on pyytänyt Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta (ELY-keskus) tekemään luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttamista koskevan esityksen Joutsan kunnalle. Luonnonsuojelulain 28 §:n nojalla muilla kuin maanomistajalla ja ELY-keskuksella ei ole oikeutta saattaa luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttamista koskevaa asiaa vireille.

Esityksen käsittelyn peruste ja toimivalta

Luonnonsuojelulain 28 §:n nojalla kunta voi omistajan hakemuksesta tai ELY-keskuksen esityksestä lakkauttaa luonnonmuistomerkin rauhoituksen, jos rauhoitukselle ei ole enää perusteita tai jos rauhoitus estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen. Jos asia on tullut vireille ELY-keskuksen esityksestä, alueen omistajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Joutsan kunnan hallintosäännön (kvalt.9.9.2019) liitteen toimivaltataulukon mukaan Tekninen lautakunta päättää yksityismailla olevan luonnonmuistomerkin rauhoituksesta tai rauhoituspäätöksen lakkauttamisesta (Luonnonsuojelulaki 26 § ja 28 §).

Keski-Suomen ELY-keskuksen esitys ja perustelut

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) esittää Joutsan kunnan harkittavaksi (KESELY/1504/2019), että Keski-Suomen lääninhallituksen päätöksellä 26.4.1982 nro Y-158 rauhoitetun luonnonmuistomerkin rauhoitus lakkautetaan. Luonnonmuistomerkkinä rauhoitettu riippakoivu sijaitsee Joutsan–Tammijärvi 110 kV:n voimajohdon luntasalueella. Johtoalue koostuu johtoaukeasta, jonka leveys on 13 metriä johdon keskiliinjasta molempiin suuntiin, ja sen molemmiin puoliin olevista 10 metrin levyisistä reunavyöhykkeistä. Reunavyöhykkeillä puuston kasvusta on rajoitettu siten, että reunavyöhykkeen johtoaukean puoleisessa reunassa puu saa olla enintään kymmenen metrin pituinen ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa pitempi, kuin puun etäisyys on johtoaukean reunasta.

ELY-keskuksen edustaja on 23.8.2019 alueella käydessään todennut, että kyseinen riippakoivu on noin 23 metriä korkea ja sijaitsee 23 metrin etäisyydellä johtoalueen keskikohdasta, eli voimajohdon reunavyöhykkeen laidalla. Etäisyyttä lähimpään sähköjohtoon on 21,5 metriä. Puun sijainnin ja korkeuden vuoksi on mahdollista, että se voi kaatuessaan yltää sähköjohdon päälle. Vallitsevien tuulensuuntien vuoksi riski puun kaatumisesta sähkölinjan suuntaan on olennainen.

Keski-Suomen lääninhallituksen päätöksestä käy ilmi, että luonnonmuistomerkin rauhoittamista koskevan asian käsittelyä varten on pyydetty Imatran Voima Oy:n lausunto, joka on ollut rauhoitusta puoltava. Lääninhallitus on antanut päätöksen vuonna 1982, jonka jälkeen suurjännitteisen jakeluverkon haltijan velvollisuuksia koskevaa lainsäädäntöä on täsmennetty ja täydennetty jakeluverkon suunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa koskevien vaatimusten osalta.

Voimassa oleva sähkömarkkinalaki (588/2013) edellyttää muun muassa suurjännitteisen jakeluverkon ylläpitämistä siten, että verkon toiminta ei häiriidy sähköjohtojen päälle kaatuvista tai johtokadulla kasvavista puista. ELY-keskus arvioi, että luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttamista koskeva asia on sähkönjakelun toimintavarmuuden turvaamisen kannalta aiheellista saattaa Joutsan kunnan ratkaistavaksi.

Kuuleminen

Maanomistajat on kuultu ja he vastustavat rauhoituksen lakkauttamista.

Perusteluina on esitetty mm. seuraavaa:

- Komeaa, kookasta ja erikoista riippakoivua halutaan suojella.
- Koivu oli rauhoitettu jo ennen suurjännitelinjan vetämistä, sähkölinja olisi tullut vetää kauemmas.
- Jos koivu kaatuisi, se ei kaatuisi linjan suuntaan.

Katselmus

Ympäristötarkastaja ja rakennustarkastaja kävivät katsomassa koivua 12.3.2020.

Lisätietoja: ympäristötarkastaja Marika Masalin-Weijo 040 3479 209

Ympäristötarkastajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää lakkauttaa luonnonsuojelulain 28 §:n nojalla tilan Anttila 172-402-14-3 alueella sijaitsevan riippakoivun rauhoituksen luonnonmuistomerkkinä.

Lakkauttamispäätöksen antopäivä on 7.5.2020, jolloin se julkaistaan viranomaisen tietoverkossa. Päätös katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä tietoverkossa julkaisemisen jälkeen. Lakkauttamispäätös astuu voimaan valitusajan jälkeen, mikäli päätöksestä ei valiteta.

Perustelut: Koska suurjännitteisen jakeluverkon haltijan velvollisuuksia koskevaa lainsäädäntöä on täsmennetty ja täydennetty jakeluverkon suunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa koskevien vaatimusten osalta Keski-Suomen lääninhallituksen antaman rauhoituspäätöksen jälkeen, ei ole merkitystä sillä, että koivu oli rauhoitettu jo ennen suurjännitelinjan rakentamista. Vaikka koivu on suurelta osin kallellaan poispäin linjasta, ei voida olla täysin varmoja siitä, etteikö se voisi kaatua sähkölinjan päälle. Koivu on kyllä kookas ja komea, mutta koska rauhoitus estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen (voimajohdon lunastusalue), luonnonmuistomerkin rauhoitus voidaan lakkauttaa.

Muutoksenhaku

Kunnan viranomaisen luonnonsuojelulain 26 tai 28 §:n nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä

hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. (Hämeenlinnan hallinto-oikeus). Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Muutoksenhakuohje on päätöksen liitteenä.

Liitteet ELY-keskuksen esitys KESELY/1504/2019
Keski-Suomen lääninhallituksen päätös 26.4.1982 nro Y-158

Päätös Keski-Suomen ELY-keskus

Tiedoksi Kiinteistön Anttila omistajat
Joutsan kunnan www-sivut
Kunnanhallitus
Metsähallitus

Päätös:

Lautakunnan jäsen Iiris Ilmonen teki vastaehdotuksen, ettei tekninen lautakunta lakkauttaisi luonnonsuojelupäätöstä. Esitystä ei kannatettu.

Päätökseksi tuli ympäristötarkastajan ehdotus.
